

Första söndagen efter Epifanía

Herrens dopfest

Jes 43:1-4; 1. Joh 3:1-10; Joh 1:29-34; Ps. 29:1-4, 10-11

I Guds; Faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

Det får vara bra nu! Det måste bli ett slut på övergrepp, trakasserier, skändande av personer och Guds skapelse. Människor måste också förstå att varken delande och spridande av eländet, eller att i ord och inlägg förfasas över det, är någon lösning. Snarare spär det på föraktet för liv. Detta kan liknas vid alla dem som förfasas över hur kristna värderingar hotas, men själva aldrig sätter sin fot i kyrkan.

Situationen kräver såväl akut som långsiktig handling och lösningen heter genomgripande förändring. Och detta börjar i människor; i enskilda personer. Om inte människan förändras kan inte mänskligheten läka.

Det är också hög tid att vi på allvar börjar prata – vågar tala om! – moral och att vi gör det med den förståelsen att det inte finns ”en moral” men att moral måste vara konsekvent och förankrad i djupa värden. Moral är tillämpning av etik. Ofta när begreppet ”moral och etik” kommer på tal, blir det mest vackra ord och inte sällan ogrundat tyckande. Det används slentrianmässigt, som om moral i sig skulle vara en lösning. Men det är som med demokrati som i sig inte utgör något värde; det är en metod; en apparat. För att moral skall betyda något måste det bottna. Exempelvis i det kristna dopet. Och då måste vi också tala om och förstå dopet som något mer än en slentrianmässig handling.

Idag uppmärksammar vi Herrens dop. Och vi gör det som en i raden av händelser i uppenbarelsetiden, Epifanía; det skeende då Gud låter sig uppenbaras för världen; visar sig så att vi kan förstå. Julnattens mysterium förklaras.

På Epifanía – alltså i onsdags, då de tre kungarna, eller vise männen, såg och blev varse det som hade hänt – frågade vi varför. Det är ju en sak att se vad som sker men en annan att förstå varför. Då besvarades denna fråga – varför det händer, med att det är för att vi skall förändras. Ja, Han kom till världen för att befria och rena oss från synd; överbrygga den klyfta som fanns mellan oss och Gud. Helt klart är att vi inte själva hade kunnat göra detta. Inte heller det som ligger framför oss klarar vi på egen hand. Men vi måste medverka. Vägen är lagd, men det betyder inte att vi är vid målet ännu. Inte utan att vi går vägen.

Gud sände oss sin Son, Frälsaren, i kärlek till sin skapelse. Och kärlek är för oss kristna etikens ultimata norm. Och det är i ljuset av denna kärlek vi skall förstå vår egen förändring som syftar till frälsning och, därmed, gemenskap med Treenig Gud.

Johannes uttrycker det i sitt brev så att ”vi vet att när han uppenbaras ska vi bli lika honom, för då får vi se honom sådan han är. Och var och en som har det hoppet till honom renar sig, liksom han är ren.”¹

För att bli lik Honom; att imitera Kristus (Imitatio Christi), behövs att vi förändras; vänder om och – som de tre kungarna – tar en annan väg.

Vad hade hänt om de tre som kom för att se den nyfödde Konungen hade tagit samma väg tillbaka och berättat för Herodes var Frälsaren fanns? Det hade inneburit att de förrått och sålt ut den de knäföll inför; Han som de reste för att titta på men i stället kom att se.

Och vad händer då vi själva kommit att se och förstå att Jesus *är* Kristus, men envisas med att fortsätta på samma väg; av slentrian vänder tillbaka till det som, för var och en, är dagens Herodes? Om vi inte, då vi sett och förstått, också tar en annan väg; förändrar oss, då är det vi som säljer ut och förråder Han som vi tog emot; Han vi faller på knä inför och som dör för vår skull.

Så, efter att frågan varför Gud uppenbarar sig är ställd och vi har fått svaret att det är för att vi skall vända om och bli rena, uppstår nästa: Hur? Hur skall det konkret gå till?

Första steget i att leva i sitt dop är att lyssna. För när jag lyssnar kan jag finna mitt kall; det kall som också står i samklang med Guds vilja. Därefter handlar det om att gå och hålla fast vid den vägen, ledd av Helig Ande. Med evigheten för ögonen.

Detta kallas, med ett annat ord, för att ta sitt kors; att ta på sig det ansvar man har för sitt liv och för skapelsen.

Dopet är startpunkten för denna livets pilgrimsvandring.

Detta är inte lätt. Längs vägen kommer vi att ställas inför prövningar och svåra vägval; ibland på gränsen till vad som känns möjligt att hantera. Att leva rättfärdigt och följa Kristus är inte bekvämt. De som påstår att livet som kristen är enkelt och till och med lite av ”skyddad verkstad” för naiva veklingar, har dålig inblick i den kamp det faktiskt är fråga om. Men vi är inte lovade ett liv i bekvämlighet. Vi är lovade ett liv i fulländning.

Detta är vad som erbjuds med början i dopet. Och längs den väg som måste vandra utvecklas successivt mysteriet och relationen. Insikter och förståelse djupnar och mognar. Det blir möjligt att leva moraliskt. Och när fötterna ömmar eller då vårt inre slits mellan rätt och fel; gott och ont så är trösten aldrig långt borta:

”Frukta inte, [skriver Jesaja] ty jag har återlöst dig, jag har kallat dig vid namn, du är min. Om du än måste gå genom vatten, är jag med dig, eller genom strömmar, så skall de inte dränka dig. Om du än måste gå genom eld, skall du inte bli svedd, lågan skall inte bränna dig.”²

Och så har vi den Kyrka; Kristi Kyrka som vi döptes in i, dit vi kan fly, där vi får skydd och undervisning, där vi får del i Kristus Jesus. Här blir det möjligt för Hans puls att bli vår. Det är här vi får lyssna till hur ”Herren ger styrka åt sitt folk, Herren välsignar sitt folk med frid.”³

¹ 1 Joh. 3:2b-3

² Jes. 43:1b-2

³ Ps. 29:11